

19. DEC. 1924

Imprimat legal.

III. évfolyam.

Satu-flare — Szatmár.

36. szám.

Cimborona

DÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
szeptember
7

Ára Romániában 6 L, Csehszlovákiában 2 cK, Jugoszláviában 4 dinár

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORÁ

JÓ GYERMEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Kecskeanyó s a gidája,
Gyuricácska vigyáz rája.
Anyó fizet tejecskével,
Gidácska vig mekegéssel.

A BÜVÖS ASZTAL.

— Irta: SZENTIMREI JENŐ. —

A bűvös asztal megterült,
Hozzáülhet, ki megéhült,
Kí nem velett, az is arat,
Csak nézd a tarló varjakat.

Zuhog a hëvarany sugár.
Most osztja szét kincsét a nyár.
Száll pelyvaraj s áldást csorog
A dõngve zengõ géptorok.

A géptetõn az efetõ,
Izzad s lihegve etet õ,
Olvadnak bõ asztaghegyek,
Sok éhes zsákszáj teleget.

Az erdõ áll, mint dárдавont
Õrség Alig rezdül a lomb.
Mélyébõl fel-felebûg egy hang
A párvjáró vadgalamb

Napszálltakor a gép megáll,
Dallal telik meg a határ.
Nem zsolár, mégis istenes:
Az áldott élet zengedez.

Vendégjárás.

(Történeli elbeszélés.)

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Szentmiklóson vendégjárás van. Ormai Balázs ejtette utba Vereczkey István udvarházát, ifju feleségével. Enikõ nem találta helyét az örömtõl, végre is a rezedás kertben állapodtak meg Katóval, unokanõvérével.

Mikor már elhelyezkedtek a jázmin bokrok alatti kerti padon, Enikõ nyakába borult Katának: — Mondd, Katám, boldog vagy? Beszélj sok mindent, — hol jártatok, merre voltatok? Most hova mentek?

Kata alig tudott szóhoz jutni a sok kérdéstõl. Aztán összeölelkezve, hol sirva, hol kacagva beszéltek el egymásnak mindazt, ami utolsó együttlétük óta történt. Szóba került a megréfált apródok esete is és jól mulattak újból ezen is. De Kata arca egyszerre elkomolyodott:

— Bizony, nagyon sajnálom Örmössy Kristófit. Maholnap elhagy bennünket. Nyugtalan vérü fickó, nem nyugodott addig, amig háboruba nem kerül. A hajdukkal van galiba a Mezõsége, Szigethy Péter megy ellenük, vele akar Kristófi is menni. Apjától már meg is kapta az engedelmet reá. Hélfõn virradóra indul el tõlünk.

Enikõ szomoruan sóhajtott: Szegény Kristófi! Vajjon visszakerül-e életben?

Az udvarról hangos kacagás hallatszott át a kertbe. Apródok csoportosultak ott valaki körül, aki, úgy látszik, mókával tartotta õket. Kata arrafelé nézett, — és Enikõ megmagyarázta a kacagás okát.

— Bizonyára kapóra jött az apródoknak, hogy itt találták Boros Lõrincet, a kardirót. Nagy tréfamester, mindenkit megnevettet.

Az udvaron tényleg ott ült egy eperfa alatt Boros mester, meztelen kardot tartva a kezében. Ötven év körüli, kopaszodó, vidám ember volt. A nevetés-ráncok már úgy belevésõdtek az arcába, mintha azt is õ maga véste volna oda különös tudományával, mint a rigmusokat a kardpengékre.

Baltenyerén himbálta a kardot, jobb kezében a ludtollat tartotta Kék festék állt elõite az asztalon, abba mártogatta a tollat. — No, ecsem Kristófi, hát a te kardodra mit irjak? Ugy hallom, ez nemsokára vérrel keresztelõdik meg. Valami cifra mondókát kanyaríts hamar ki.

Örmösi Kristófi elpirult: — Nem kell nekem cifra mondóka, — ird reá, mester: »Éljen a haza!«

Karsai Soma hátulról átölelte a szõke apród izmos vállait:

— Nem ugy, Kristófi! Az a szivedbe kell legyen írva! A kardodra én másikat diktálok! Ird, mester!

„Aki bátor, — az erõs.
Aki erõs, — könnyen gyõz.
Aki gyõzve megy elõre,
A halál is megfut tõle!”

— Éljen! — Ez az igazi! Kiáltotta lelkesülten Boros mester és nagy lendülettel vágta a tollat a festékes edénybe. Azután egyéb szerszámokat vett elõ és kezdte vésní a szép szavakat a csillogó kardpengére. Majd halkán sóhajtott: Bár jobban szeretném, ha nem hajdu, hanem török vér pirosítaná meg ezeket a szavakat! Dehát mit mondjunk, rendnek kell lenni!

Alkonyatig vitézi tornával töltötték az apródok a lassan muló idõt. Mikor aztán reszketõ csillagok kukucská'tak át az eperfa lombos ágain, megindult kalandos útjára a denevér, tücskök gyanítázták parányi hegedüjüket, elcsendesült az udvarház népe. Házi ember, vendég egyaránt nyugovóra tért. Kata Enikõ szobájában aludt az ágyban, míg Enikõ a jegesmedvebõrös heverõn fészkelõdött a patyolat ágynemü között. Mert alvásról még nagyon sokáig szó sem volt. Hiszen, három nap és három éjjel sem lehetne elmondani mindazt, ami õket egymásról érdekelte. Bizony, már kukorékoltak a kakasok, amikor Kata így szólt:

Aludjunk, Enikõ, mindjárt virrad!

Enikõ összecsapta a kezét: — Szent Isten, Kata, kelét felé dereng már az ég! No, aludjunk, majd Handsár bégrõl és dicsõ fiáról, Achmedrõl holnap fogunk beszélni. Jó lesz? Jó éjszakát!

— Jó éjszakát! — És Kata magához ölelve párnáját a fal felé fordult. Enikõ feje alá párnázta karjait és úgy nézte egy darabig az ablakon besugárzó derengést. Kata boldogsága úgy teleragyogta a lelkét, hogy ilyen gondolatok motoszkáltak a fejében: — »Istenem, mégis csak

nagy dolog, ha az ember megtalálja egész életére a társát. Aki meseherceg tud lenni szürke kucsmával is és legyőzi értünk a hétfejű sárkányt is, egyetlen kardcsapással! Jaj, vajjon hozzám, értem eljön-e valamikor?»

De aztán így piritott magára:

— Csitt, Enikő! Aludj! Öntözd a virágaidat, szórj piros szemű buzát, a galambjaid elé és vidd fel nemeslelkű apád szomorú özvegységét. Ezen gondolkozz, Enikő, semmi más. De most ezen se, hanem aludj!

Ezen az éjszakán a gyümölcsösben is reggelig folyt a szó. Ūrmösi Kristóf és Karsai Soma fürödtek ott a harmatos fűben. Amikor a vendégek szobáikba tértek, Karsai Soma benyitott Ūrmösi Kristófhoz.

— Álmos vagy, Kristóf? Beszédem van veled!

Ūrmösi Kristóf csodálkozva mondta: — Nem vagyok álmos, — mit akarsz?

— Vedd a köpenyedet és jöjj velem a gyümölcsösbe. Már vittem oda pokrócokat és lőszőrrel töltött bőrpárnákat, — jobban esik az alvás a szabad levegőn. Meg aztán beszélni akarok veled!

Kristóf magára kapta köpenyét és szó nélkül követte Karsai Somát. Amint kiértek a gyümölcsösbe, valami fekete alak surrant szembe velük. Hogy közel ért, Soma nyakába ugrott és szükölt örömeiben. A diák megsimogatta a fejét:

— Na, most mehetsz, Hektor, — már vigyázunk mi magunk a holmira!

Hektor, mintha megértette volna, vidám szökkenésekkel iramlott ki a kertből. Olyan volt, mint egy jókedvű fekete kísértet. Nemso-kára az istállók felől hallatszott éber csaholása.

A két fiu egy darabig szótlánul feküdt, mindketten a hold járását figyelték. Csipkés felhőkkel volt kárpitozva az ég, folyton változott a hold képe a reáboruló felhők szerint. Egyszerre Karsai Soma melegen megszorította Ūrmösi Kristóf kezét:

— Kristóf! — Két éjszakát töltesz még nálunk, aztán hadba megy. Irigyellek, Kristóf!

A szőke apród végighuzta lányosan keskeny kezét a homlokán. Nagyon lélegzett, ami talán sóhajtásnak is beillett volna.

— Irigyelhetsz is! — Részt veszek az első ütközetben. Szigethy Péter megígérte, ha győztesen kerülök ki, hadnaggyá tesz. A magam ura leszek.

Csend volt egy darabig, végre Karsai Soma törte meg a csendet:

— Szeretnék veled menni, Kristóf!

A szőke apród felült, derekát neki támasztotta a diófa törzsének, mely alatt feküdtek. Karsai Soma is félkarjára könyökölt, úgy hallgatta társát.

— Nem olyan könnyű dolog az, mint gondolod. Nagy árat adtam én is az engedelemért, meg aztán öregebb is vagyok nálad egy évvel.

— Hallottam, meghalt az édesanyád, szólt Karsai Soma és részvét rezgett a hangjában.

— Igen, meghalt szegény! — És hallatszott Kristóf hangján, hogy lenyelte előtörő könnyeit.

— Isten tudja, hogy történt olyan hirtelen. Mire hazaértem, már szólni nem bírt, csak márványfehér kezét emelte a fejemre, ez volt az utolsó áldása. Azóta árva a györgyfalvi kuria. Atyám öreg ember, félkarja fából. Haza akarok menni.

Karsai Soma csodálkozva kérdezte: Haza akarsz menni? Hát akkor miért mégy háboruba?

Kristóf megint végig simította a homlokát.

— Mert nem egyedül akarok hazamenni. A györgyfalvi kuria új asszonyát meg nem adják oda egy magamfajta kóborló apródnak, akinek int a gazdája — és ő lóra pattan. Szigethy Péter hadnagya már inkább felemelheti a szemét és a szavát valakiért.

Hosszu, kínos csönd lett. Karsai Soma nem tudott egy hangot sem kinyögni, Kristóf meg befejezte már a mondanivalóját. Végre hirtelen felült Karsai Soma és megfogta Ūrmösi Kristóf karját:

— Mondd, Kristóf, — nem Enikőre gondoltál? — Ūrmösi Kristóf elmosolyodott:

— Nyugodj meg, pajtás, — nem. De mert akaratlanul is őszinte voltál, hát most ide hallgass, én is mondok valamit. Kincses Kolozsváron van egy nagy palota. Két kőoroszlán ül a kapujában. A palotában gögös főuri emberek laknak. Talán ismered is őket! — Sok fényesen butorozott terem között van egy kicsi világoskék szoba. Itt lakik egy szőke kislány, aki eddig minden este halott szüleiért és idegenben kóborló bátyjáért imádkozott. Azért mondom, hogy eddig, — mert ezután már értem is fog imádkozni. És visszajövök a háborúból, tudom, érzem, mert ő imádkozik értem. Akkor aztán gögös rokonai vagy adják, vagy nem adják, de ő lesz a györgyfalvi kuria asszonya, arra esküszöm. — Félsz e még, Soma?

Karsai Soma arcán két könnycsepp gördült végig:

— Aldjon meg az Isten, Kristóf! — Szegény kicsi hugom, tudom, boldog lesz, — de hogy ismerted meg, hogy találkoztatok?

— Akárcsak a mesében a tündér a szegénylegénnyel. És most megyek legyőzni érte a hétfejű sárkányt. Hát irigyelhetsz is érte, barátom, mert olyan diadal lesz ebből, amilyen még a mesében sincs!

Karsai Soma melegen rázta meg pajtása kezét: — Aldjon meg az Isten, Kristóf, boldogan fogadlak sógoromnak!

Kristóf visszaszorította barátja kezét: Tudom, Soma, én is szeretlek. — Hosszu szünet után hozzá tette: És Enikő?

Karsai Soma a sötétben elpirult. Aztán csöndesen felelt.

— Nézd, Kristóf, ne gondold semmi rosszat felőlem. Enikővel egyszerre léptünk a gyer-

mekkorból az ifjukorba. Ő pótolta nekem Mari-
cát, a kicsi hugomat, akitől a gőgös rokonság
erőszakkal elválasztott. Őt magukkal vitték, mert
anyánkra hasonlított, én az apám képmása vol-
tam, engem apródnak adtak Vereczkey István-
hoz. Azóta sem törődnek velem. Enikő hát a
testvérem nekem, Kristóf, — igazán a testvérem!

Kristóf megsimogatta Soma dus haját: —
Ugy hiszem el, amint mondod, node aludjunk.
Mindjárt virrad!

A hold egy nagy szürke felhő alá bujt,
Kristóf meg magára huzta köpenyét és sóhaj-
tott egyet.

Karsai Soma szemére nem szállt álom.
Kicsi huga arcát látta maga előtt könnyesen,
szomoruan, mint amikor elszakították őket egy-
mástól. Aztán elképzelte őt boldogan moso-
lyogva, amint Őrmösi Kristóf karján bevonul a
györgyfalvi kuriába és a félkaru hős, aki még
Hunyadival vívott csatában vesztette el a fél-
karját, — szeretettel magához öleli őt. Majd
Enikő huncut arca kergetőzött előtte és mind-
untalan összesimult Marica arcával.

Messze röppenf az álom az apród szemé-
ről, hanem ehelyett zengő szavak fakadtak a
szívéből és mint szivárványos lepkék, körül lebe-
gtek. Addig-addig, amig ajkai is engedelmesked-
tek ennek az érzésnek és halkán suttopta:

Mert minden fénynek ti vagytok a napja.

Színét a virág titóletek kapja.

Hogyha ti sirtok, minden elsőtől,

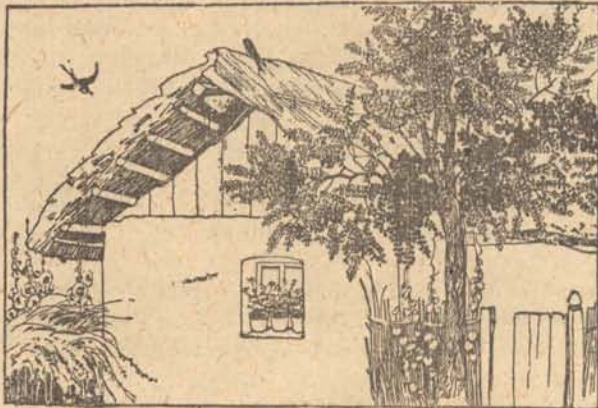
S minden ragyog, a lelkeitek tüztől.

Minden örül ha örülni akartok,

S dalol az élet, — hogyha ti daloltok!

A keleti égen egy halvány csik tünt fel, — a
hold meg sápadtan szédült a távoli hegyek mögé.
Enikő szobájában csönd volt, mindketten alud-
tak. Karsai Soma is leszoritotta a szemét, úgy
hallgatta Kristóf egyenletes lélekezését.

(Kolozsvár.)

Itt van az ősz, elmúlt a nyár,
Bucsuzik a fecske madár.
Kedves fecske, Isten veled,
Szép hazánkat el ne feledd!

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a Nilus folyóról.)

Tamás: Mióta Egyiptomról és a pirami-
sokról beszéltél nekem, sokszor megfordult a
fejemben, hogy Afrika belsejét már régen ismer-
niök kellett volna az embereknek. Ha egy jó
kis hajót építettek volna, ellátták volna erős vi-
torlával, csak a kédvező szelet kellett volna be-
várni és eljuthattak volna ezen a nagy folyón
Afrika belsejébe. A felfedezők régebben mindig
a tengeren jártak, pedig a szárazföldök belsejébe
a nagy folyók torkolatából könnyűszerrel fel-
hajózhattak volna.

Apa: Ameddig a Niluson hajó vagy csónak
járhat, addig már évezredekkel azelőtt felmen-
tek. De ha a Niluson felfelé mennél, hamarosan
észrevennéd, hogy csak egy darabig az a lassan
hömpölygő, szélesen elterülő folyó, amilyenek
Egyiptomban is ismered. Ahogy befelé hajózva
Egyiptom területét elhagyod, azonnal láthatod a
nyomait azoknak a rettenetes harcoknak, me-
lyeket a viznek a sziklakkal és sivataggal vívnia
kell. A Nilus Afrika belsejéből tör az egyiptomi
lapály felé. Hegyek állották útját a rengeteg víz-
tömegnek, amely lázadóva, felbőszülve csapkodta
az akadályokat. Ahol az ellenállás legkisebb volt,
ott áttörte az akadályt és zúgva-búgva hömpö-
lyög alá. Vizeses vizesést követ, a folyó be van

zárva két sziklafal közé, amelyek néha merede-
kek és tükörsimák. A folyam medréből kiálló
sziklaszigetek még szilajabbá teszik a folyót. A
nagy csata tovább folyik, a kiemelkedő szikla-
darabok úgy állanak ott, mint vesztett csata után
a zászló becsületét védő, elkeseredett harcosok.
Már le vannak győzve, de védik a becsületet. A
betörő víz ellen a sziklának szövetségese is tá-
mad a sivatagban. A rohanó szélvész fölmar-
kolja a sivatag porát, rohan vele a Nilus felé,
mintha el akarná tömni azokat a szakadékokat,
melyeket az ellenséges víz vágott a sziklák tes-
tén. Ebben a szörnyű harcban megállott az em-
ber megdermedve és nem indulhatott Afrika bel-
sejébe felfedező utra.

Tamás: Azt olvastam, hogy ma a Niluson
felfelé nemcsak kirándulók, hanem kereskedő-
hajók is járnak. Lefelé szintén van forgalom.
Szinte hihetetlennek tartom, hogy a vizesések és
sziklák meg ne akadályoznának minden közle-
kedést.

Apa: A kirándulók legnagyobb része meg-
áll az első vizesésnél. De közlekedés azért van
a Niluson. A vizesésen túl kemény, edzett em-
berek élnek, akik már gyermekkorukban hozzá-
szoktak a nehéz munkához. Még a játékaik is

alkalmasak arra, hogy testük hozzászokjék minden megpróbáltatáshoz. Ők is szoktak fogócskát játszani. A menekülő szarvas módjára rohan, emelkedésről le, dombra fel, beleveti magát a vízbe, jó darabot uszik víz alatt, eljut a Nilus valamelyik szigetére is és az üldözők követik. Igaz, hogy könnyen van öltözködve, a fiu-gyerekeken egyáltalán nincs ruha, a lányokon kötényke. A mama tehát aggodalom nélkül nézheti a játékokat, kevés ruhát szaggatnak a gyerekek; a hiányzó bőrt ingyen pótolja a természet.

Tamás: Akármilyen vakmerők is már gyermekkorukban, még sem tudom megjárni, hogyan mennek a vizeséseken föl és le.

Apa: Te egyenesen leomló vizet gondolsz, azért nem érted. Ilyenen nem lehet járni, de gondold az ereszkedő domboldalra, ilyen helyeken fel és lejárnak. Sőt nem a víz a főellenség, hanem az itt ott kiálló vagy a felszín alatt meghúzódó sziklák. Kis hajójuk ilyen utakra van készítve. Kedvező, erős széllel könnyen eljuthatnak a vizáramlás alá. Itt rendszeren örvényekkel kell szembeszállni, mert a víznek utját álló sziklák tövében könnyen örvény támad. Az örvény elkapja a hajót, forgatni kezdi, de már egy bátor ember, esetleg több is beleveti magát a vízbe és próbál a szikláig vergődni.

Tamás: De hiszen elkapja az örvény. Ha a hajót forgatja, az emberi erőt könnyen legyőzi.

Apa: Szívós emberi erő gyakran diadalmasodik. Ha nem sikerül, a derekára kötött kötéllel fogva visszahúzzák. Indul a másik vagy a másik csoport. Addig-addig kinlódnak, míg valamelyiknek sikerül a szikláig jutni, ott megkötik a hajót. A szikla tövében táncol a hajócska. Aki nem akar tengeri betegséget kapni, felmászik a tajtékzó vízzel körülvett sziklára és próbál aludni. Ha megszokta a környezetet, el is alszik. Ha nem szokott hozzá, le sem hunyja a szemét, hanem reszketve várja a hajnalt, mert úgy érzi, hogy az alatta levő sziklatömeg rázkódik, inog. Egy bizonyos: itt nem kellene attól félned, hogy a rabló read tör, mert a partról szinte megközelíthetetlen egy-egy ilyen magános szikla. Ha a szél kedvező, a vitorlák erősek, a húzó kötelek rendelkezésre állnak, az ut első akadályán túl van a hajó.

Tamás: Azt hiszem, sok ember és sok hajó pusztul el az ilyen veszedelmes uton.

Apa: Nagyon soknak kell elvesznie, de emberéletben kevesebb a kár. A hajósok rendkívül ügyesek és kiusznak olyan veszedelmekből is, honnan már hihetetlennek látszik a menekülés. Aztán segítségére is vannak egymásnak. Ha valamelyiket lesodorja a vihar, vagy a hajón átcsapó hullám, repül utánna a kötélre erősített tömlő; az illető megkapaszkodik és húzzák vissza a hajóra. Mikor lefelé jönnek a hajók, talán még több a szerencsétlenség. Ekkor nem kell vitorla, repül a hajó evező és vitorla nélkül. Evezőkre azonban szükség van; az evezős segít a kormá-

nyosnak és időnként mérsékli a hajó rohanását. Ha beleütődik a hajó a sziklába és léket kap, persze nagy az ijedelem. Rohannak a lyukhoz, hogy betömjék. Ha nincs elég tömő anyag, vetközni kezdenek s a ruhafélék is a résbe kerülnek. Ilyenkor bizonyosan sajnálkoznak, hogy miért is öltözködnek olyan könnyedén. Egy jó téli kabátnak nagy hasznát vennék. Dehát ők még hirtől sem ismerik a téli kabátot.

Most már értesz, miért nem fedezték fel az egyiptomiak, kik között különben sok volt a művelt ember és a jó hajós, Afrika belsejét. Belső-Afrikának nagy tavait nem is nagyon régen fedezték fel és akkor sem a Niluson közeledtek feléjük, hanem a tenger felől. Meg vagyok azonban győződve, arról, hogy a régi egyiptomiak közül is sokan elindultak a Niluson felfelé, talán egyesek el is jutottak a mesés országokba, de vissza nem tértek. Elpusztította őket a folyó, a partokon lévő sivatag, vagy a vad bennszülöttek. Nyugtalanította őket az a nagy folyó, mely ismeretlen vidékekről jön hozzájuk és tavaszi áradások alkalmával idegen országokból ismeretlen fákat, állatokat, valószínűleg épületeket, embereket és szerszámokat is sodort magával.

Tamás: A Nilus szigetei mind kődarabok? Nincsenek a Nilusnak szépen zöldelő szigetei?

Apa: Mig a Nilus a magaslatot el nem hagyja, sziklás talajon fut lefelé. Az utat ő törte magának. A víz erejének ellenállt itt is, ott is egy-egy hatalmas szikladarab. Ez ma a szigetcské. Némelyikre áradás alkalmával iszapot rakott a folyó, de a legtöbbről ismét lesodorta. A szikla azonban megtöri kissé a víz erejét, hát rajta rendszeren homokot rak le a folyó, építeni kezd. A homokzátony évtizedekről évtizedekre nő, kiemelkedik, a Nilus magvakat is hord a szigetcskére. Ezért látunk itt-ott a halál birodalmában is kis paradicsomokat. Élet lenne itt mindenütt, ha víz volna és a talaj alkalmas volna az iszaplerakodásra. Ugyanolyan élet volna, mint Egyiptomban, mert Egyiptomnak csak az volt a szerencséje, hogy a Nilus partja nem magas; az áradások alkalmával a folyó kiléphet mind a két partján medréből, megáztatja a földet és megakadályozza a termékenyítő iszapjával. Ameddig a folyó áradása elér, addig van termőföld. Ahová a Nilus vize már nem ér el, ott kezdődik a sivatag.

Ma már nem bízzák a természetre, hogy ő öntözze a földeket, hanem Egyiptomon keresztül-kasul csatornahálózat vonul végig. A Nilus vizéből öntözik ezt a földet és nem várják, míg a Nilus maga mezt ki medréből.

(Budapest.)

Oly érdekes, oly szép ez a világ,
Oly sok szépséget láthat, aki lát,
Ne hunyd be szemed, bátran nézz körül,
S meglátod majd, a szived mint örül.

Peti álma.

Irla : F. VADNAY HERMIN

Peti a világ legbájosabb gyermeke lett volna, ha mindnyájunk édesanyja, a Természet, ajándékaiból ki nem felejtí a kötelességérzetet. Hogy ez mi fán terem, arról a mi kis hősnünknek halvány fogalma sem volt. Édesapja hiába fenyegetődzött a nádpálcával, tintalevessel, papírgaluskával: mit sem használt. Ha egy-egy mese keretében követendő vagy elrettentő példát tartott elébe, Peti hízelve simuló édesanyjához s úgy könyörgött: — Meséljen még, édesanyám! A mese, ez volt az egyetlen, ami a gyermek ábrándos, álmodozó lelkét megkapta, elringatta, elaltatta, virágok illatával elbódította, tarkaszárnyu lepkék himporával behintette s röpitette föl a végtelenségbe, csillagos kék égbe, megkérdezni a futó felhőtől, röpke szellőtől: honnan jön? Merre megy? Szép-e a rétek az ég alján túl is? Van-e virág, madár idegen tájon is? Mivé lesz a tavasz, ha mitőlünk elmegy? Ki hozza a nyarat, ősz sarát, tél havát? Mese, tündérmese, szálj örökre hozzánk!

A mesébe burkolt erkölcsi cél azonban hatástalanul pattant le a hanyag gyermek lelkéről. Különben... hogy is mondtam?... Hanyag? Nem, nem volt hanyag! Ez volt a tulajdonképeni különös Petiben; a munkát álmodozó természete mellett is szerette, csak nem tudta soha saját kötelességeinek fontosságát fölismerni.

Virágot öntözni, baromfit etetni, udvart söpörni, járdát takarítani, aprófát hasogatni senkisé tudott olyan jól, mint Peti. Ha esős napok a négy fal közé szorították, előkerült a furó-faragó szerszám s Peti mindent a világon hamarabb és jobban összebarkácsolt, mint leckét csinált. Az ezse osztályisméltés nélkül segítette át az elemi iskolán, de édesanyja elkeseredve tapasztalta, hogy Peti a gimnáziumban ugyanaz az álmodozó, játékos gyerek, aki eddig volt, míg egy hirtelen, váratlan fordulat a helyes utra nem terelte a kis ábrándozót.

A sz—i gimnázium folyosója és udvara épp oly visszhangos volt a nebulók lármájától, mint minden más iskoláé. Fölhangzott a csöngetés; a zsvaj még egyszer erőre kapott, a diákok osztályaikba tódultak; a zaj zsongássá tompult, a cenzorok elfoglalták helyüket. A tanulók csöndes morajlás közben még egyszer átfutották a leckét s nyílt az ajtó. A tanárral együtt az igazgató ur is belépett s komoly szavakkal tudtára adta az ifjuságnak — osztályról-osztályra járva, hogy holnap a tankerületi főigazgató kíséretében kormánybiztos fogja az iskolát meglátogatni. Néma csönd következett. A diákok a holnap fontosságától eltelve, hirtelen megkomolyodtak s hazamenet még a leg-

lustább, legrosszabb tanuló is összefoglalta az eddig tanultakat.

Petit is magával ragadta a helyzet komolysága. Maga elé rakta összes könyveit s legjobb akarattal igyekezett legalább valamit fölsvini mindabból, amit szorgalmasabb osztálytársai négy hónapon át megtanultak.

Minden igyekezete, természetesen, meddő maradt. Amit osztálytársai négyhavi szorgalmas munkával elsajátítottak, azt nem bírja más négy óra alatt megtanulni. Most az egyszer ő maga illette magát keserű szemrehányásokkal. Haraggal gondolt a football-pályára, melytől szeptemberben még napnyugta után is csak nehezen tudott megválni. A hosszú verőfényes ősz még októberben is lehetővé tette az erdőn-mezőn való barangolást. Mennyi öröme telt akkor minden késői virágban!

Hogy simogatta bársonyos, szinpompás szirmaikat! Este a fenyőágacskából, tobozokból fölgymakk-csészékből de sok szép ládikát, dobozt, állványt állított össze! Novemberben a festékes doboz került elő. A fenyőtobozt ezüstbe öltöztette s úgy diszította a mesebeli királynőnek trónját. Kávécscsészéje aranyozott makk tok, abrosza kicsipkézett staniol-papír. Elő a szánkót, a korcsolyát s hajrá, ki a szabadba! Amikor az est fáradtan hazavetette, éppen csak, hogy írásbeli leckéit tudta elvégezni s a verseket megtanulni, úgy félig ébren, félig alva. A karácsony! Megint ezer más öröm! Mindenre futotta az időből, csak éppen tanulásra nem.

S most ott ült megrémülve saját hanyagságától, tudatlanságától. Pillái alól lassan szivárgott ki egy könnycsepp, végiggördült arcán, de a sirás épp oly kevésé használt, mint a bánat.

Vacsora után még ott gubbasztott könyvei fölött s hogy az ébrenlét utolsó perceit is fölhasználja, ágyba vitt magával egy-két könyvet s bujta, míg az álom le nem csókolta szempilláit. Lelkiismeretfurdalása s bánata azonban ide is elkísérték. A jótékony Álomtündér máskor legszebb meséit sugta kis kedvence fülébe, de most az is a könyvek pártjára kelt s egymásután zuditotta reá szellemszolgáit. Először a számtan kísértete közeledett felé nagy négyes alakjában, majd szürke lepkéből tűneményes gyorsasággal szórt a megriadt gyermek felé a számok özönét. Közönséges törték önmaguktól alakultak át kimondhatatlan pontossággal tízes törtékké s vízszont. Hosszu számoszlopok összeadódtak, megsokszorozódtak, eredményeik egymásból vonták ki magukat, a végtelenségig osztódtak.

Hideg verejték ült ki a gyermek homlokára. Riadtan próbált menekülni, de cseberből vederbe került: a mértan szelleme jelent meg álomlátó szeme előtt. Kődalakján háromszögű

s fejes vonalzókat lógtak, jobbában körző, bal kezében szögmérő. Fejét a kockától a csonkakupig minden mértani test díszítette. Minden lépés, mely közelebb hozta Petihez, megnövesztette.

Hátrálni próbált, de egy hegyes szög mindkét szárával nyakon csipte s diadalmasan vitte Pythagoras elé, aki dörgedelmes hangon követelte tőle tantételeit. Szegény derékszögű háromszögnek hiába esett meg rajta a szive, hogy miatta ezt a játékos kedvű gyermeket úgy megkínózzák. Váltig mutogatta befogóit s átogóját, de a mi kis Petinknek most már az a csöpp tudása is elpárolgott, a mi a tanár ur magyarázata nyomán a fejében maradt. A gyermeket porkolóbjá Pythagorastól a körébe emenekült Archimedeshez cipelte, de ez szórakozottan pillantot föl homokrajzáról s ismeretes mondását hallatta: »Ne zavarj köreimet!« Ettől tehát megszabadult volna Peti, de nem kinjaitól.

A természetrajz szellemországa tárult föl előtte, de nem erdők, mezők pazar szépségével, hanem elsősorban moszatok, gombák, bibék, porzók, termők, gyökéralakulatok társaságában rovarok, recés és hártás szárnyuak, gyíkok, békák, csigák s egyéb nyálkás, undorító puhányok. Ahány csak hozzáfért, az mind hozzásimult. A moszatok, páfrányok a lábára tapadva sutfogtak: Minket, persze, nem akartál megismerni. Csak az illatos ibolya, gyöngyvirág, rózsza kell a kényes urfinak. Szaladj most is hozzájuk, ha tudsz. Préseld őket imakönyvedbe, hogy a templomban is mindig virág legyen előtted.

A gyökerektől lépni nem tudott. — Jól nézz meg minket, lusta fiu, — dohogták üveghangjukon — ha mi nem volnánk, erdő sem volna. Először vagyunk mi s azután nő minden egyéb fölöttünk.

A rovarok ide-oda szaladgáltak kezén, karján, vállán. — Velünk nem törődte soha, — zümmögtek feléje — csak a tarkaszárnyu pillangót kergetted, katicabogarat fogdostál. Most jól nézz meg minket, tudjuk, egyhamar el nem felejtisz bennünket.

Fürge gyíkok surrantak el lába mellett; nedves csuszó-mászók bokáit érintették. Egy utál-tos varangyos béka iszapos testével közvetlenül arca elé került s úgy brekegte:

Jó lett volna, brekeke,
Jól tanulni, Petike.

Még a csiga is mert szemtelenkedni vele, szólván:

Urfi kérem, jöjjön velem versenyfutásra,
Az ön agya a lábamnak méltó társa.

Segélyt kérőn nézett körül a mi kis vitézünk, amikor legnagyobb haragosa, a földrajz szelleme toppant elébe. Hosszu, hófehér szakállát háromszor megsimogatva, siri hangon szólt: — Elébed raktam összes kincseimet: a

csörgedező patakat színes kavicsaival, virágos partjaival, folyóimon csónakáztál, usztál, réteimen szaladgáltál, erdeimben is mennyi örömöd volt. Hegyeim között üdültél, havasaimmal gyönyörködtetted. Városaim szépségét úgy szeretted volna mind látni s mégsem tartottad érdemesnek ismertetésemet annak rendje s módja szerint megtanulni. Most hát jöjj, tanulj közvetlen tapasztalatból.

Azzal szárnyaira kapta s máris lebegett vele az ürben. Kincses Kolozsvártól a vértanuk városán át a Vaskapuig minden város fölött kissé leereszkedtek. Híres emberek szobrai, régi templomok, nevezetes kollegiumok, sorsdöntő ütközetek színhelye mind egy-egy testet öltött szemrehányás a fiu számára. S mégis, Petinek már-már kezdett tetszeni a dolog, csak ne repült volna oly széleseben vele a szellem. Pedig ez sietett, percről percre fokozódó sebességgel. A Hargita felől már pirkadt az ég alja s mire kivilágosodik, a Királyhágótól a Fekete-tengerig minden nagyobb hegyet-völgyet, folyót, várost meg kell mutatnia ennek a hanyag lurkónak A Maros és Aranyos völgyét már befejezték, az Oltot kikisérték a Vöröstoronyi szorosig. A Kárpátok csucsai az ébredő hajnal rózsaszínében fürödtek. A Negoi, a Bucsecs, a Csukás, a Királykő mozdulatlanul tartották fejükön hókoronájukat, csak szemhéjuk alól pillantottak a különös utasokra s legott fölszakadt a köd. A Duna völgye fölött már semmi sem állta a szellem útját, viharrá vált s szegény Peti már csak érezte, de nem fogta a szárnyakat, melyek erős lendülettel a delta fölé röptették s úgy kellett megtanulnia, melyik a Kilia, Szulina, Szent György-ág.

Már alig lihegett, amikor egyenletes zugás, morajlás csapódott fülébe. Azt hitte, ott van megint a kedves, a szép, az erdővel borított Hargita fölött, de amint kissé leereszkedtek, iszonyodva látta mindenütt a végtelen, a szépségében is borzalmas tenger. Rémültében lecsuszott a szellem szárnyairól, repült, esett, a hullámok megnyíltak alatta s Peti élesen sikoltva — fehér ágának duzzadó párnái között ébredt öntudatra.

Édesanyja aggódó szeretettel hajolt le hozzá s úgy kérdezte:

— Valami rosszat álmodtál, kis fiam? Oly nyugtalan voltál egész éjszaka, most meg sikoltva ébredtél.

— Hogy álmodtam-e? Oh, édes jó anyám, de rettenetesen! A könyvek nagyon haragudtak reám s úgy megkínóztak. De ezentul, fogadom, soha többé nem lesz okuk reá. Megtanulom minden napnak minden egyes órájára a leckémet, jut még idő a játékra is bőven.

S e naptól kezdve Peti kötelességtudó gyermek lett, osztályának büszkesége, szüleinek öröme.

(Szászrégen.)

Elek nagyapó kis krónikája.

A feladó neve,

avagy:

Az elveszett kabát.

Elmondok egy történetet, a magam történetét, amelyből megtanulhatjátok, milyen fontos, ha nemcsak benn a levélben van meg, hogy hol kelt a levél, de a borítékon is ott van a feladó neve és teljes címe. Ez többek közt arra jó, hogy a címzett már a levél felbontása előtt tudja, kitől kapott levelet, viszont, ha a levél nem találja meg a címzettet, a posta egyszerűen visszairányítja a feladónak. De sok egyéb okból is fontos, hogy a feladó neve és teljes címe ott legyen a borítékon: bizonyosság rá az én esetem.

Augusztus 2-án éjjel utra keltem, hogy a nagyváradi újságírók napján meséljek az ottani unokáknak. Egy csomó felbontatlan levelet vittem a tavaszi felöltőmben, azzal a gondolattal, hogy majd lesz egy üres órám Nagyváradon s ott válaszolok e levelekre. Csupa unoka-levelek voltak. Meleg éjszaka volt, ott lógott a szegen a felöltőm, melynek minden zsebjében volt valami. Délben érkeztem a kolozsvári állomásra, ahol egy órát pihent a vonat. Az utasok nagyrésze kiszállt, csaknem üresen maradt a termes kocsi. Néhány perccel a vonatindulás előtt szállt fel egy népes család, apa, anya és négy gyermek, köztük egy ölbeli. Az anyának, hogy ne kelljen visszafelé ülnie, átengedtem a helyemet, kimentem a kocsi perronjára s az utolsó pillanatban még leadtam három piros almát három kolozsvári unokának. A tavaszi felöltő zsebéből vettem ki az almát, tehát a kabát az indulás pillanatában még megvolt. Egyszerre csak hallom, hogy az anya rémesen felsikolt: jajj, jajj, gyerekek, nem utazhatunk! Szálljatok le. Jajj, jajj, ellopták az utlevelünket s százezer lejt! A gyerekek sirva szaladtak ki a perronra, a vonat elindult, egy fizetéses forma fiút meg kellett fognom, hogy le ne ugorjon az elindult vonatról. Közben az anya az

ablakon adta ki az ölbeli gyermeket valakinek, ők maguk fejvesztetten szaladgáltak, dobálták ki a csomagokat. A vonat hamarosan megállt, lezártak, a vonat tovább indult, én visszaültem a helyemre. Ment, mendegélt a vonat, már ment két-három állomást, egyszerre csak látom, hogy nem látom az én jó öreg felöltőmet. Nyilvánvaló volt, hogy a fejét vesztett család ezt is kidobta. Csakugyan így történt. Hazafelé jövet kiszálltam Kolozsváron egy-két napi pihenőre s ime, ott volt a felöltő a vasuti rendőrség irodájában. Semmi sem hiányzott belőle, a levelek is megvoltak.

Am mielőtt én átvettem a felöltőt, egy detektív már ott járt egyik kolozsvári unokámnál, Habala Ilonkánál, akinek teljes címe rajta volt a levélborítékon. Megkérdezte Ilonkát, ismer-e engem. Mondta Ilonka, hogy látott a színházban, a Többsincs királyfi előadásakor, de nem beszélt velem, vállalkozott azomban, hogy értesít engem s ha felhatalmazást küldök neki, átveszi a felöltőt, s utánam küldi vagy ott tartja, amíg ismét Kolozsvárra megyek. Mire hazajöttem, már Kisbaconban várt az Ilonka levele. Persze, nem kellett igénybe vennem a szíveségét, mert velem együtt itthon volt a felöltő is, de ez nem változtat sem Ilonka kedves figyelmességén, sem azon, hogy milyen fontos az, ha a levélborítékon ott van a feladó teljes címe. Megeshetett volna, hogy Nagyváradról például átszaladok Aradra s nem ejtem utba hazafelé Kolozsvárat. Ez esetben Ilonka juttatja haza a felöltőt s benne a leveleket. Igen, igen, a leveleket. Mert a felöltőnél jobban busítottak a levelek. Mind csak arra gondoltam, hogy most egy sereg unoka nem kap üzenetet s mennyi panaszos levelet kapok emiatt! Így azomban csak annyi történt, hogy a megkerült levelek írói később kapnak üzenetet.

Egy szó, mint száz, gyerekek: ebből az esetből tanuljátok meg, hogy a levélborítékra is írjátok rá pontos címeteket.

Öcsike megkorcsolyáztatja Pepi bácsit.

Pepi bácsi ennek előtte 3—4 esztendővel meglátogatta Öcsike kedves szüleit, akik akkor a Balaton mellett nyaraltak.

Őszintén szólva, Öcsike nem igen szerette Pepi bácsit, mert folyton leckéztette, de még a kedves mamát és papát is, hogy így meg úgy kényeztetik, mindent megengednek neki. Még az sem tetszett neki, ha Öcsike karikás korcsolyáján korcsolyázott.

— Mire jó az? — zsémbelt Pepi bácsi. — Magyar fiú járjon a maga lábán és ne karikás korcsolyán.

— No, megállj, Pepi bácsi, — gondolta Öcsike magában, — egyszer majd felültek az én kerek korcsolyámra, aztán akkor beszélj.

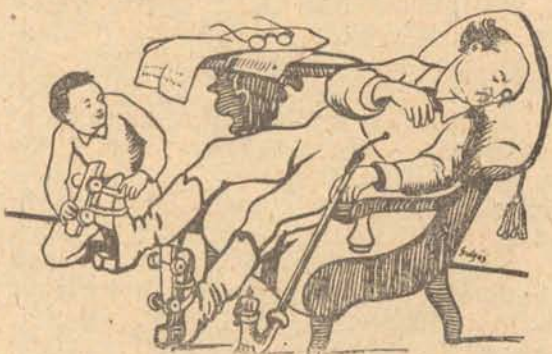
Ebéd után Pepi bácsi mindig visszavonult a szobájába szundítani, de sohse feküdt le, hanem beült egy jó puha karosszékre. Azt mondta: magyar ember nem kényezteti el magát, éppen olyan jól lehet szundítani a széken, mint a diványon.

— Hiszen így is jó nekem, — gondolta Öcsike, — s egy délután, amikor a negyedik szobába is kihallott Pepi bácsi horkolása, óvatossan besompolygott, aztán lassan, csendesen felkötötte a Pepi bácsi lábcskájára a kerek korcsolyát. Azzal, mint aki jól végezte dolgát, kisompolygott a szobából.

— Sikerült? — kérdezte izgatottan Andris, mert hogy szavamat össze ne keverjem, őneki is része volt a haditerv kieszelésében.

— Nadselüen! — mondta Öcsike.

Azzal lassan, óvatosan kívülről kétfelé húzták a Pepi bácsi szobája ablakáról a zsalugátert s amikor látták, hogy a napsugarak csakugy özönlének be az ablakon, torkuk szakadtából kiabálták: Tűz van! Tűz van! Tűz van!

Hej, szegény világ, vetett ágy! — amint nagyapóka szokta mondani a mesében. — Uccu! — felugrott Pepi bácsi nagy ijedten, megcsördülnek a korcsolya kerekei, aztán puff! földre dőndül az egylábu asztalka, futna szegény Pepi bácsi, de nem tud ám, jobbra-balra tántorodik, aztán megint egy puff! — no ez bizonyosan egy szék volt, — vihogott össze Andris és Öcsike, de ez még nem elég, most jött csak az igazi puff.

fanás, de akkora, hogy Isten csudája, hogy be nem szakadt a padló.

— No, ez a Pepi bácsi, — mondta Öcsike s azzal rohant be a szobába.

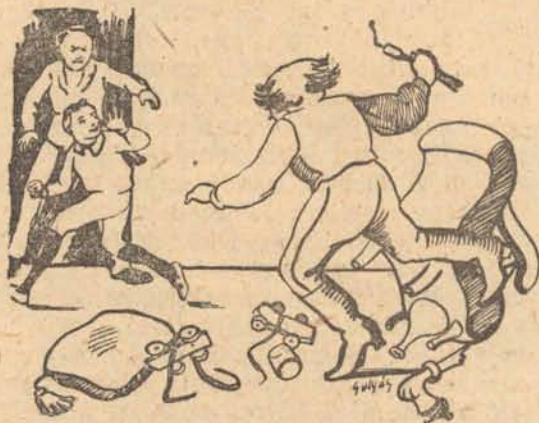
— Ó, ó, kedves Pepi bácsi — sápitozott nagy ártatlanul, mi történt magával? Elszédült talán?

— Dehogy szédültem, dehogy szédültem, édes fiam nyögte Pepi bácsi s kényszeredetten mosolygott, — nézd csak, valami rossz kölyök lábamra kötötte a kerek korcsolyádat, aztán tüzet kiáltott, én felriadtam s elestem. Oldd le, édes Öcsikém, a korcsolyát.

— Kélem, kélem, kedves Pepi bácsi, — mondta Öcsike szolgálatkészen s azzal egy-kettőre leoldotta a korcsolyát Pepi bácsi lábáról. S képzeljétek csak, mi volt a köszönet a

nagy szolgálatkészségért! Amint leoldotta Pepi bácsi lábacskajáról a korcsolyákat, uccu, felugrott s nagyot kiáltott:

— Ugy-e, te voltál az a rossz kölyök?!

— É-én? — álmétkodott Öcsike.
— No, megállj, mindjárt megtanítlak én, ha apád meg nem tanított!

Volt eszébe, hogy megálljon.

— Selvus világ! — kiáltott Öcsike s azzal uccu! egyet ugrott, keltőt szökött, Pepi bácsi utána, az ajtón kiugrott és szerencsésen a papa ölelő karjai közé ugrott. Hogy megvaljam az igazat, a kedves papa tulajdonképpen az egyik karjával ölelte át Öcsikét, a másikkal alaposan kiporolta a nadrágját.

Hiszen a kiporolást megérdemelte, de a célt, mit maga elé tűzött, mégis elérte Öcsike: Pepi bácsi rögtön csomagolt s többet sohasem jött Öcsike kedves szüleihez nyaralni.

— Köztünk legyen mondva, — mondta anyus apusnak, — kár volt oly erősen kiporolnod az Öcsike nadrágját. Valamennyi közt ez volt a legnadselűbb gondolata!

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

**Ne féljétek, gyerekek,
Nem bántlak én titeket,
Elvágtafok messzire,
El a világ végire.**

Egetvivő György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irta: LIGETI ERNŐ. —

9.

Az erdőn érezte igazán jól magát. A lombok óriási boltozata alatt ébredt fel az igazi énje. A végtelen csönd elmélkedésekre készítette s olyan foglalkozást keresett, amely mellett lehetett céltalan ábrándozásokban ringatni magát. Így leült halászni a hegyi patakok mellé: órákat eltöltött, amíg a pisztráng hálójába került. Néha a tó partján hasalt s némán figyelte az édes víz játékos életét. Cigányhal, keszeg, orsóhal, csuka kergetőztek előtte és minden állat az emberre emlékeztette. Né, ennek a csiknak éppen olyan a képe, mint a morvának, aki sört mért nekem Bohémiában. Né, ez a harcsa mennyire hasonlít Fületelky uramhoz! Néha egy vízi sikló huzta a maga egyenességét a vizen. Méltóságos volt s karcsu, s akkor Margit jutott az eszébe.

Mindez olyan volt, mint egy színjáték. Elmosolyogta magát, hogy is jutott eszébe ez a furcsa hasonlat... Színjáték, — mondotta még egyszer, de hogy milyen egy színjáték, arról még csak igen homályos képzelet volt. Hiszen, Erdélyben, diákkorában is játszottak darabokat a tanodában. Istenes darabok, erkölcsre tanítottak és vallási tárgyaikkal a hit problémáira emlékeztettek. Visszakerült emlékezetébe az iskolai színpadnak is a képe. A három színre osztott színpad, amelyek közül az egyik a mennyország, a közbülső a földet, balszélső pedig a poklot ábrázolta. Néha e hármasság beosztás merőlegesen állott. A nézőkkel egy vonalban a föld színe haladt, egy lépcső levezetett a pokolba, egy másik a ház színapadására, amely az eget jelképezte. Itt azután a papok vitatkoztak egy olyan témáról, amely őt egyáltalán nem érdekelte.

A reformata eklézsiáknak még a színjátékuk is más volt, mint például a pálosoknak. Farnos keserűséggel gondolt arra, hogy alig egy órányira tőle, hogy eszik egymást az egy igaz üdvözítő nevében a keresztények és a keresztények, akik mint a jézusi kor első századaiban egy betű miatt városokat borítottak lángba.

— Ez a színjáték. Ez a tragikomikus versengés, amelyben a lángok felpusztítják egymást.

Színjáték! A hazai primitív játékok eszébe idézték a külföldön látottakat. Bezzeg, ott a nép tanul, okul és a darabok oly közel nyulnak le a hallgatóság lelkéhez, mint itt a természet. A színpad azt példázza, ami az élet. Mert a hitélet csak egy részlet az emberek életéből, de a világ életét nem merik a közönség elé hozni. A mi színpadunk — füzte tovább elmélkedését Farnos György — kirekeszti a világi elemet. Közönségéből kirekeszti a népet s csak a gazdagokat, a nemeseket, az írástudókat ereszti közel a deszkákhoz. A színjátékosok közül pedig kirekeszti a nőszemélyeket. Nem furcsa ez? Miért

nem engedik meg, hogy a nő szerepeit nők játsszák el és miért öltöztetnek asszonymaskarádéba bajszos, szakállas férfiakat?

Ilyen gondolatokat ébresztett fel Farnosban az állatvilág mozgalmas képe. S amikor megunta az elmélkedést, tovább lépett. Lefeküdt az erdő sűrűjében, s képzelete felépített magában egy új világot.

Hetek teltek így el s eszébe jutott a bánya s az emberek. Megjelent a tárnánál s kérdezte a munkásokat, hogy mit eredményezett a munka.

— Amióta elletcett menni, egy szikra arany nem sok, annyit sem leltünk. Eppeg hogy csurran, cseppent.

Farnos elmosolyodott. Érezte, hogy varázsvessző van a kezében. A jó szerencse mellé s csakis mellé állott.

— Nem csoda, a bányapásztor játszik a kezére! — zsörtölődött az egyik bányász.

Farnos felvette a zubbonyt s bement a tárnába.

— A bányapásztor! Mennyit emlegetitek! Szeretnék már találkozni ő vele.

10.

Mélyen lenn a föld alatt egy üreg felé tartotta Farnos gyér lámpavilágát és amint a követ döngötte, ismét undorodni kezdett az aranytól.

— Felkutatjuk a mélyt s megzavarjuk az istenséget. Mindez miért? Kinek van haszna belőle? Vészt és pusztulást hoz a világra, hogy az aranyat feltalálták. És a mi küzdelmünk is... Miért vagyok itt? Miért töröm magamat, amikor odafenn az Isten szabad napja ég? Miért küzdök, gyűjtöm az aranyat? Egy lány szerelméért?... O, mily gonoszság a sorstól, hogy a szerelmet meg lehet vásárolni. Nehány ezüst-sugaras pohár s egy tál bence tallérért. Nekem ilyen szerelem nem kell! Szamárság volt, hogy hozzá kezdtem az egészhez.

Alig hogy kimondta e szavakat Farnos, gyér világosságával szembe egy hatalmas, fehér világosság került. A hátát pedig egy szelid öreg ember keze érinté meg.

A bányapásztor állott előtte gyönyörű, uj ködmönében, zöld bányász ruhájában, egyik kezében bot, melyet senki sem tud megemelni, más kezében világító mécses, amelyből sohasem fogy ki az olaj.

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus! — kiáltotta a bányapásztor s magasra emelte botját.

Farnos a földrerogyott, önkéntelenül keresztet vetett és remegve folytatta:

— Most és mindörökké, ámen.

— Szerencséd — felelé a bányapásztor, hogy igazhitű keresztény vagy, mert különben vége volna az életednek. Mert imitt e tárna né-

hány percenél múltán lángbaborul. Hallottam szavaidat és én megmentelek. Mert te megvted immár a hívságos földi kincseket és nem tudod fel többé a mi szellemeink birodalmát. Jer, kövess, jó ember!

A rezgő szakállu pásztor intett a kezével és Farnos szóllanul követte őt.

— Látod, itt fészkel az arany — s botjával a zöld, csillogó sziklákra mutatott. — Ha koppantanék hármat, megnyilna a sziklafal és garadával hullana lábad elé az ezüst. Akarod?

— Nem akarom, bátyám, nem akarom.

— Ha botommal hetet koppantanék, megnyilna a sziklafal s annyi arany hullana elibéd, hogy megvakulna a szemed nézésétől. Akarod?

— Nem akarom, bátyám, nem akarom.

— Ha botommal tizenegyet koppantanék, megnyilna a sziklafal és te kimenekülnél az erdőre, Isten szabad napjára. Akarod?

— Akarom, bátyám, akarom.

A bányapásztor botjával tizenegyet kopogott. Minden kopogásra hangosan morgott, morajlott a bánya. A tizenegyedik kopogásra megnyílt a sziklafal és sugárosan betáncolt a nap-sugár.

— S most kapaszkodj, fiam, a vállamra s ne nézz hátra, mert most jön a mi munkánk.

Iszonytató dörgés, Farnos szédülten lehempertget a hegyoldalról. S benn a füstölő tárnában felszabadultak a szellemek, tüzzel megrakott csilléket hentergettek, lángoló deszkákat eresztettek egymásba s késő éjjelig zúztak és repesztettek.

11.

A romlás híre nagy riadalmat keltett a városban. A tárnaösszeomlás következtében számosan életüket veszítették. Farnos maga is ispotályba került, mert minduntalan a bányapásztorral való találkozását emlegette, de egyébként, lázas állapotjától eltekintve, kutyabaja sem volt.

Az ispotályban meglátogatta Kis Pál.

A két barát, akiket a szerelem hónapokkal ezelőtt elválasztott egymástól, most lelkében örvendezett egymásnak.

Farnos felkapaszkodott az ágyról.

— Pali, te azt hiszed, hogy megbetegedtem. Pedig: csak most gyógyultam ki betegségemből. Lemondok a bányáról, a gazdagságról és lemondok a Margit kezéről is. Nem versenyzek érte. Szerettem, punktum. Elég volt az ambróziából. Vágyom egy kis töltött káposztára.

Kis Pál nagy szemeket meresztett.

— Lemondasz a kincsről? Lemondasz Margitról? ... Ó akkor te sohasem szeretted őt.

(S míg magában azt gondolta: te csak úgy mondod itt az ágyban. Asszonyról még le lehet mondani. De az aranyról? Aki annak rabja lett? Az lehetetlen!)

Két hét múlva már talpon volt Farnos.

— Na, mikor jössz vissza a bányába?

— Soha.

— S mit fogsz csinálni?

— Már csináltam is.

— Na, erre kíváncsi vagyok.

Farnos mosolygott és a párnája alól különböző iráscsomókat húzott ki.

— Találd ki, mik ezek?

— Kontraktus? Memorandum? Zsoltárfordítás?

— Hehehe. Szindarab.

— Mi, te?

Farnos György egészségesen hahotázott. Soha oly jókedve nem volt még világéletében.

— Szindarab. Bizony nem is egy, hanem kettő. Az egyik: Plutónak és Jupiternek egymás közt való villongása, — de nem vagyok vele megelégedve. Ez már jobb: a Nyavalyások gyűlése. Már elgondoltam a Nyergesek dicséretét is. Mindez csak experimentum. Egyszer majd előadódik.

— Hol, komám? — faggatta kételkedve Kis Pali.

— Nemeseknek, zártkörű társaságoknak... Hohó, hát a nép hol marad? A nyerges darabot a nagy urak meg sem értenék. Hiszen magyarul íródik. Olyan tréfás komiko-tradédiákra gondolok, mint milyeneket a fránya francia ir... Moliér. Nem olvastam tőle, egy francia követ felesége mesélt róla... Nos, hát... forogatom a fejemben... hogy mindazt, amit itt látok... a világ szinpadán... megírom egyszerre. A népek. Magyarul. Előadom. Én magam. A színházban.

Kiss Pál csendesen ümgetett.

— El vagy már veszve, szegény barátom.

Óvatosan behuzta maga után a lantorna papírral bevont ajtót és távozott. György felállt ágyában, jobb lábát egy kissé előre tette és szavalni kezdett.

A déli nap beragyogott az ablakon.

(Folytatása következik.)

Házi tanácsadó.

— Közli: Balogné Molnár Mária. —

Friss dió télen.

Télen is zamatos zsenge diót adhatunk asztalra, ha használat előtti estén a diót erős sós, langyosvizbe áztatjuk. A sósvíz behatol a kemény héj likacsain és kövérré, frissé teszi a gerezdeket. Még a vékony sárga fejbőrt is le lehet hántani ezután az eljárás után.

Gyümölcsfolt vagy rozsdafolt eltávolítása.

Akármilyen régi legyen is a gyümölcsfolt, vagy rozsdafolt a ruhában, eltávolíthatjuk, ha heresóoldatba mártjuk a foltos helyeket. Az oldat úgy készül, hogy a kristályos heresót forró vízben feloldjuk s a csaknem fővő oldatban kis ideig rázogatjuk a ruhát addig, amíg a folt teljesen eltűnik. Pár pillanat műve az egész.

A KIS PATAK MESÉJE.

— Édes anyámnak. —

Irta: DSIDA JENŐ.

Valaha régen pattogott a tűz,
S mi ott ültünk a kályha mellett.
Kékszemű, kicsi, szőke fiu voltam...
Karodba fogtál,
Meséket mondtál...
Be szép is volt az
És milyen kár, hogy kialudt a tűz!

Most hát cseréljük meg a szerepet!
Anyám,
Most én leszek hát,
Ki mesét mond neked
És te figyelsz reám.
Ugy-e, meghallgatsz? Rövid lesz nagyon.

Egy kis patak
Elhagyta forrás-helyét,
A zugó, mély rengeteget,
Hol az ártatlan, gyermeteg boldogság
Fehér szellője simogatta arcát;
Elhagyta anyját,
A gyönyörű, a szerető hegyet,
Mely önkebléből bocsátotta ki:
Menj élni!

Elhagyott mindent, ami régi
És ment a kis patak,
Ment — élni!...

És úgy találta: szomorú az élet

Folyóvá dagasztotta az Idő;
Virágok mosták benne arcukat
És városokat látott fényben uszni,
S papirhajókat eregettek
Bodros hátára pajkos gyermekek,
De nem vidult fel láttukon soha!

Folyammá dagasztotta az Idő.
Hidak ölelték kacér neveléssel,
Bárkák szelték át, ringó csolnokok,
Vad, száguldó hajók,
Melyekből nótá, zene, csók
Mámoros hangja özönlött ki éjjel
A csillagfényben hőmpölygő habokra,
De szomorú volt a folyó
És nem vidult fel láttukon soha!

Ő mindig álmodott.
És hallotta a fenyegek zúgását
És vágyott lenni újra kis patak,
Akit beszélni tanít az anya
És puha keblén altató nótával
Ringat el lágyan...
S így álmok között ment, ment a folyam,
Míg érkezett egy messze, messze tájra,
Hol kitárt karral várta
A tenger.

És szólt a tenger:
Mióta várlak!
Ez itt a végtelen,
Ez a Boldogság, örök Óceán!
Karomba zárlak,
Csókokba fojllak,
Csak felejtél el minden bánatot,
Minden bohókás gyermek-álmot,
Ami tán mostanáig
Az életedet megkeserítette!
Jer hát lihegő, vágyó keblemre,
Jer, légy vidám!

Ment a folyó.
Nagyon lassan és nagyon szomorúan ment.
S az Öröklétben halkán elvegyült...

Boldog lett? Nem lett? Nem tudom.
De a hajósok messze tengeren
Vihardulásos, szörnyű éjszakákon
Most is hallanak egy bus, siri hangot,
Amint átkozza a gonosz Időt,
S amint panaszos, fájó zokogással
Lajdul fel:
Anyám!
Miért is kellett tőled elszakadnom?!
Én édes, jó anyám!...

Lám, vége van.
Milyen furcsákat mesélek is én!
Mondd csak, anyám,
Mondd, tetszett a mesém?
Az én szomorú, bolondos mesém?...

Máskor talán majd vigabbat mesélek
És okosabbat!

(Szatmár, 1924. június 10.)

Beszélgessünk, cimborák!

Kedves Elek nagyapó!

Mivel Róza néni olyan kedves volt s elhívott minket beszélgetni, én is bekukkintottam. Én vagyok a borzos-murcos, majd megírom, hogy miért választottam ezt a nevet.

Én, igaz, nem szereztem épp olyan szép dolgot, mint Róza néni, mert a Biblia értéke-sebb a Cimboránál. Mert most azt fogom leírni, hogy szereztem meg a Cimborát. Karácsonykor két kis testvéremnek és nekem is hozott az angyal 20-20 leut. Már azelőtt láttam, egyik osztálytársamnál a Cimborát, nagyon vágytam rá, hogy nekem is járjon. Amikor a pénzt megkaptam, napokig gondolkoztam rajta, mit is csináljak ezzel a csekély összeggel? Az angyal ellátott iskolai szerekkel, cukorra, csokoládéra nem szoktam a saját pénzemet költeni, bár na-

gyon szeretem. Végre azt ajánlottam kis testvéreimnek, tegyük össze a kapott összeget s rendeljük meg a Cimborát. Megmondtuk Anyukának, s ő nemcsak, hogy megengedte, sőt azt ígérte, hogy ha jók leszünk, segítünk a házi dolgokban, akkor fog járni a Cimborá. Segítünk is, de bizony néha nem a legszívesebben. Rövid hajam borzosra rázva, morcosan tovább szaladnék, de anyukámtól félve, habár könnyezve is, de elvégzem. Nagy volt az örömöm, amikor megjött az első Cimborá, még nagyobb, amikor Tökmag őfelsége kihuzta a nevemet s megkaptam a Cimborá könyvtárának 3-ik számát, a Mesefolyamot. Még most is nagy az örömöm, amikor egy új Cimborá jön, de főképp, ha üzenet van benne nagyapótól.

A murcos.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Számrejtvény.

— Beküldte: Ney György. —

- 30, 23, 29, 17, 10 Ország.
 11. 12 A kutya másik neve.
 10, 22, 10, 22, 17, 27 Virág.
 17, 4, 17, 1, 2, 10, 16, 26 Az állatok királya.
 14, 13, 12 A fogoly másik neve.
 8, 5, 6, 16, 25 A szobát festi.
 33, 3 Személyes névmás.
 15, 31, 15, 21 Első ember volt.
 20, 9, 24, 25 Minden házon van.
 18, 19, 10 Az ének másik neve.
 28 Magánhangzó.
 1—33 Krisztus tanítása.

Régi felirat.

— Beküldte: Nemes Gábor. —

cor !! — scr = umis ! ? " i ∞
 ATIG " : . RISV . ? ! AD = AS ...

Betűrejtvény.

— Beküldte: Pethő Ervin. —

a
15 év

Betűrejtvény.

— Beküldte: Ovidó Katica és Erzsike. —

f **g** **r**
e **e** **e**

A július havi rejtvények megfejtése.

27. sz. Névrejtvények: Kossuth Lajos, Pásztortűz. Sakkrejtvény: Segíts magadon, az Isten is megsegít. Rejtett földrajzi nevek: Karszt, Ural, Rajna, Berlin.

28. sz. Betűrejtvény: Sok hűhő semmiért. Pótlórejtvény: Huszár Anna. Szélmalom-rejtvény: Berde Mária. Csiga-rejtvény: Szél a tölgyet ledönti, de a náddal nem bír. Szórejtvény: Lud a tón átusz. Betűrejtvény: Se künn, se benn. Számrejtvény: Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik.

29. sz. Pontrejtvény: Berde Mária. Betűrejtvény: Számtani feladvány. Számrejtvény: Egész uton hazafelé azon gondokodám. Betűrejtvény: 500 leu. Pótlórejtvény: Kemény Zsigmond.

30. sz. Számrejtvények: 1. Hol Isten őriz, pókháló is kővár. 2. A jóból is megárt a sok. 3. Földiekkel játszó égi tünemény, Istenségnek látszó csalfa vak remény.

Megfejtették:

Kaupert Margitka, Dénes Manyika, Komjátszeghy Lajos és Sándor, Nemes Béla és Zoli, Böllöni Feri, Bárdos Ági, Gál Kató, Förster Katóka, Lóvi Emil, Feri és Lili, Dankó Irénke és Tibike, Katarig Irén, Kozma Árpád, Deutsch Sándor és Tibike, Fábian György, ifj. Varga Lajos, Strauss Ferenc, Stuhlik Emil, Farkas Imre és Margit, Kakassy Erzsike és Sanyika, Balás László, Tirea Erzsike és Juzi, Melchner Lili, Nemes Gábor, Jaklovski Dénes és Jenő, Thorday Katóka és Rózsika, Chifre Emil Seyfried Ferenc, Heller Olga, Kiszely Anna és Samu, Kovács Mária, Borbély Irénke, Lészay Magduska, Grüner Pál, Székely Loránd, Halmi István, Török Icuka, Jurincsik Magda és Annus, Szilvássy Károly és Mária, Kovács Éva, Mátyás Emmi, Grosz testvérek, Vági János, Heller Olga, Jerzsák Anna, Szőke Rózsika, Ráduly Sándor és testvérei, Csonka Irénke, Horváth Ibolyka, Göttler Géza és Olga, Mikoss testvérek, Spéder Károly, Ilosvay Károly, Gödri Ernő, Fodor Ida, Uretzky Kató, Csergőffy Tibor, Révész Laci és Erzsébet, Fröhlich Jolán, Hirsch Kató, Kovács Mária, Stuhlik Emil, Somodi Ferkó, Halmi István és Józsi, Pataky Pali, Nemes Béla és Zoli, Sztójka László és Kató, Kukács Ilonka, Guttman József, Farkas Imre és Margit, Fisch Mór, Beretzky András, Heller Olga, Székely Loránd, Roseth Bellus, Pataky Pali, Mandel Magda, Gálfi András, Cseh Magdus, Szabó Laci, Boros Izabella és Gyula, Kovács Piri, Böllöni Feri, Kiszely Anikó, Goldberger Ernő, Fodor Iduska, Horváth Dezső, Sári, Bözsike és Lackó, Wild Frigyes, Goldberger Ernő, Nevelits Zsuzsika, Hirsch Éva, Deutsch Sándor és Tibor, Horváth László, Flórián Lacika, Mikoss testvérek, Kálmán Erzsike, Blédy Lajos, Tauszig Imre, Weisz Arthur és Lenke, Leitner Vera, Fisch Gábor, Szilvássy Károly, Jerzsák Anna, Borbély Irénke, Grosz testvérek, Pataky Pali, Fodor Bözsike, Guttman Józsi, Fülöp Margitka, Nagy Mancika, Habala Ilonka, Horgos Icu, Daragus Ibolyka, Imbery Melinda, Gabriella, Éva és Jancsika, Bárdos Ágnes, Gáman Sanyi és Jolán, Gáman Ellus és Zoli.

A megfejtők közt 16 könyvet sorsoltunk ki. Tök-mag király őfelsége nagypapó kalapjából a következők nevét húzta ki: Daragus Ibolyka (Sepsiszentgyörgy), Horváth László (Ditró), Habala Ilonka (Kolozsvár), Fodor Bözsike (Petrozény), Fisch Gábor (Szászrégen), Boross Izabella és Gyula (Nagyszeben), Gálfi András (Etd, Udvarhelymegye), Török Icuka (Vajdahumpad), Sztójka Kató (Dés), Hirsch Kató (Kolozsvár), Ráduly Sándor és testvérei (Örmös, Nagyküküllő-megye), Grosz testvérek (Marosvásárhely), Fülöp Margit (Torda), Jakab László (Csikszereda), Révész Laci és Erzsébet (Marosvásárhely), Heller Olga (Arad).

MINDENKIHEZ! A Cimborának megbizottjai: NAGYVÁRADON Bihar! Józset nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., KOLOZSVÁROTT Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24. BRASSÓBAN Krafft János Brassói Lapok kiadóhivatala. SEPSISZENTGYÖRGY: Szász Jenő. CSIKSZEREDÁN Orbán Balázs a Ganz-féle villamosságai r. t. tisztviselője. A Cimborra fenti megbizottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethetik és ugyane megbizottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbizottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánságaitokat is.

Legjobb gyermekápoló Höfer

1. sz. gyermek hintőpora

Höfer

Baby-crème. Kapható az összes patikában, drogueriahban és illatszer-tárakban.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bajánii (Nici) u. p. Nagybaczon, (Bajánii Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálva, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Simó Irén, Marosvásárhely. Idődet egészen leoglalt a tanulás, a vakáción meg otthon kellett dolgoznod, mert édesanyád, mint állami tanítónő tanfolyamra járt, ime, a magyarázata, hogy oly rég nem írtál. Pedig írod — te is szereted ugy nagyapót, mint a kolozsvári unokák, aztán Marosvásárhelyen is van színház, ott is elő tudnák adni a Többsincs királyfit. Hiszen csak adják elő, én szívesen beszélnek hozzá az előadás előtt, épp úgy, mint a kolozsvári színházban beszéltem. Különbben is már régóta készülök Marosvásárhelyre, hol sok jóbarátom és kedves unokám van. Édesanyádnak már rég üzentem, hogy közzölje velem pontos címét, de, úgy látszik, elkerülte figyelmét. Következő leveledben írd meg nekem. Mondanom sem kell lán, hogy arcképeddel nagy örömet szereztél öreg szívemnek. Legkedvesebb emlékeim közt őrzöm. — **Horgos Icu, Dés.** Jelesül sikerült az abszoláló vizsgád, most meg Kolozsváron vizsgázol zongorából. Kívánom, hogy ez is oly jól sikerüljön. A rejtvények bizony lassan kerülnek sorra, mert rengeteg rejtvény jön minden héten. De hisz nem is az a fontos, hogy gyorsan vagy későn jelen meg a rejtvény, hanem hogy elmenemesítő munkát végezték a rejtvényt szerkesztéssel. — **Tarsay Zoltán, Csíkszereda.** Szeretnéd, ha legalább két napra elmennék Csíkszeredába s ott elmesélném a Többsincs királyfit. El is mennék én szívesen, el is mesélném, de sokkal inkább élveznétek, ha akár színészek játszanák el, akár a csíkszeredai fiúk és lányok összeállanának s ők játszanák el. Már több városban, sőt falun is játszották fiúk és lányok. Hogy mikor jár le az előfizetésed, arról a kiadóbácsi értesít. — **Berger Sándor, Sepsiszentgyörgy.** Helyesen tetted, hogy bevarrad a nyár végét s azután írod meg a beszámolódat. Ugy látom, az olvasóársaid is így gondolkoznak. Az „ész szelőt” 31. számot pótolja a kiadóbácsi. — **Gámán Elus és Zolti, Marosvásárhely.** Már rég tervezed, hogy meglepetést szerzel nagyapónak: géppel írsz levelet. A nyáron tanultad a gépirást, még lassan megy, de hiba nélkül írsz. Ez már nagy szó. A gyorsaságot meghozza a gyakorlat. Persze, ritkán tutsz a géphez, mert apukádnak nagy az üzleti levelezése. Hát csak gyakorolj a gépirást, amikor lehet, mert ennek még sok hasznát vedked, ha egyből nem, az édesapád irodájában. Az én egyik unokám is e nyáron tanulta meg a gépirást s már diktálás után is ír. Természetesen, ő gyakran hozzájut a nagyapó gépjéhez. — **Abrahám Erzsike, Hátszeg.** A vizsgád is jól sikerült, a vakációt is igen jól töltötöd, egy sereg falut és várost meglátogattál. Voltál többek közt Déván is egyik unokámnál, Unterberger Gyurkáéknál, aki neked unakaöcséd. Aztán apukád is megörvendtetett három könyvel, a Galambok-kal, Öcsike könyvel és a Három kenyeres pajtással. Most már szépen leírhatnád azt is, hogy ahol jártál, mit láttál és tapasztaltál. — **Krizbay Laci és Sári, Marosvásárhely.** Száz leut nyertél a tornavizsgán s azonnal elhatároztátok Sárrikával, hogy ebből kifejlesztik a ti legkedvesebb barátotokat, a Cimborát. Aztán napokon át törtétek a fejeteket s végre sikerült is néhány rejtvényt szerkesztenetek. Hozzá teszem: jól sikerült. És nem töltöttétek hiábavalósággal a nyarat, tanultátok a román nyelvet és a számtant, hogy az új iskolai év azzal is könnyebb legyen. Nos, mert kíváncsiak vagytok, hogy én meg mit csináltam ezen a nyáron, megsugom nektek: azt amit tavaly nyáron. Szerkeszteltem a Cimborát, írtam a meséket, verseit, egy nap sem mult el munka nélkül. Az én pihenőm az éjjeli és a délutáni alvás, na meg egyszerű-kétszer bejáróm a kertemet. A mi falunk közt bizony csak patak folydogál, olyan olyan kiesi, hogy a Marosnak unokája sem lehetne, de itt-ott fürödni, sőt uszkalni is lehet benne. — **Gámán Sanyi és Jolán, Székes.** Sokat emlegettek édesapátok

kal, aki fiatalember korában segédpap volt Erdővidéken s édesapátok nővérével, aki meg a baróti postán volt. Jól esik szívemnek ez az emlegetés, mert irántam va ó szeretetre vall. Tolmácsoltjátok meleg üdvözetemet édesapátoknak és Margit néniük. — **Bárdos Agnes, Nagyvárad.** Hazajöttél s igen jól mulattál a vakáción. Azt hiszem, ennél bővebb beszámoló is lesz a nyárról. De ha nem számolnál be, egyelőre megelégszem azzal, hogy sokat gondoltál rám s nagyon hiányoztál neked a Cimborára. A rejtvényeid, amint magad is beismered, igen könnyűek. Hát csak eszed ki valamivel nehezebbet. — **Rosman Etus Marosvásárhely.** Bizony, sokáig hallgattál, oly sokáig, hogy már-már azt hittem, hűllen lettél nagyapóhoz. De nem lettél hűllen, csak a nyáron is sokat kellett tanulnod, mert készültél a gimnáziumba. Hogy telt neked Kolozsváron? Jól, igen jól, Etuska. Nekem, bárhová megyek, mindenütt jól telik, mert nagyok és kicsinyek részéről megható szeretettel találkozik. — **Gerő Bertalan Kassa.** Ha jól emlékszem, szatmári unoka vagy s így leghelyesebb volna, ha te magad személyesen elstálnál a kiadóbácsihoz s ott Kassáról visszarendelnéd a Cimborát. Egyébként leveledet továbbítottam. Remélem, lesz beszámolóvalod Kassáról. — **Imbery Melinda, Gabriella, Éva és Jancsika Dés.** Apukátok ott volt Kolozsváron, amikor a Többsincs királyfit adták, meg is nézte, ti azonban nem lehettétek ott. Ezt igazán sajnálom, mert akkor személyesen is megismertétek volna titeket, az én hűséges unokáimat. Jól tudom én azt, hogy Désen is van színház s magam is szeretném, ha ott is előadnák a Többsincset (akár a színészek, akár a dési unokák), én meg előadás előtt mesélnék nektek is, mint a kolozsvári unokáknak. A dési látogatásra amúgy is rég készülök. A kiadóbácsi pótolja a 21. és 27. számot. — **Wild Frigyes Vulkán.** Nagyon megörvendtél, amikor láttad, hogy könyvet nyertél, még jobban, amikor megláttad nagyapó képét, de még ennél is jobban örvendtél, ha „festestül-lelkestül” láthatnál. Vajha, teljesülné ez a kívánságod, amely az enyém is, mert sok kedves unokám van Vulkánban s a szomszédos helységekben. Azzal, hogy a vizsgád oly szépen sikerült, nagy örömet szereztél nekem. A rejtvényed jó. — **Nagy Magda Nagyvárad.** Most először küldöd be a megfejtést, bár rendszeresen fejtet a rejtvényeket, de ezután mindig be is küldöd. Ugy legyen! — **Beretzky András Egrestő.** Ha az újságot oly rendetlenül kapod, ennek egyedül a posta az oka. Nyilvánvaló, hogy valahol kezet tesznek rá. Ha nálatok felé oly megbízhatatlan a posta, megeshetett, hogy leveleid is kallódtak el, de nem mind, mert, amint éppen ez üzenet irásakor láttam, a 32. számban üzentem neked. Leveledet küldömben továbbítottam a kiadóbácsinak tájékoztatóvá. — **Daragus Ibolyka Sepsiszentgyörgy.** Igen örvendek, hogy jó sikerrel végeztél az I. polgári, amin küldömben nem csodálkozom, oly szépen és helyesen írsz. A rejtvényeid jók. Szeretettel várom leveleidet. Hát a testvérdéki tudnak-e írni és olvasni? — **Tátray Barna Nagyvárad.** Hogy emlékszem-e a találkozásunkra? Emlékszem, bizony. Még arra is emlékszem, hogy mit mondtam neked. Azt mondtam: úgy ismerem az írásodat s oly elevenen áll előttem a névalírásod, hogy utánozni is tudnám. Ugy-e, így volt? Most pedig nem is gondold, mily jól esett, hogy leveledet ezzel végzed: Adjon Isten jó reggelt, édes nagyapóka! Már Nagyváradon több unokám így köszönt, amikor megtudták, hogy az igazi unokák így köszönnek nekem. Nos, itt a fogadás: „Adjon Isten minden embernek!” — **Hirschorn Laci Fogaras.** Egy éve jár neked a Cimborára, de a tanulás miatt nem értél rá a levélírásra. De azért — kérde — ez megbocsátható, ugy-e? Megbocsátható, hogyne volna az, bár, úgy gondolom, hogy az idő helyes beosztásával jut idő a levélírásra is, éppen mint a biciklizésre. A biciklizés tested edző, ügyességet fejlesztő, de tulságba nem szabad vinni. A levélírás nem tested edző ugyan, de elmefejlesztő, éppen azért, ha még oly sok is a tanulmányod, juttass időt a levélírásra is. — **Eröss Alfréd Temesvár.** Szemlátomást haladsz előre a rajzolásban, különösen sikerült a Cimborára fejképe. Ez nemcsak ügyes, de elmés is. Persze, a karok meg a lábak rajzolásában még kezdő vagy. Ehhez sok tanulmány szükséges. — **Parecz Erzsébet Arad.**

Ugy emlészem, válaszoltam neked, s amint láthatod, válaszolok most is a te szép gyöngyszem betűs és helyesen megírt leveledre. Elolvastad-e már a Többsincs királyfit? Ha előadnák az aradi színházban is, ez igen jó alkalom volna nekem, hogy meglátogassam aradi unokáimat is. De ami késik, nem mulik, ellátogatok én hozzátok anélkül is. Akkor aztán megnézem a te barnahaju és szőkehaju babádat is és látni foglak téged is, aki a Cimborák közt azt a számot szereted legjobban, amelyekben a nagyapó arcképe megjelenik. — Radó Laci Torda. Az „Aranyosvidék” majd minden számából rám mosolyog a neved, beléje írván ceruzával: „Kezét csókolja Radó Laci”. Én is mosolygok mindannyiszor s elgondolkozom, vajjon nem hamiskodás-e ez a rám mosolygás. Nem zt akarod-e megá lapítani, vajjon nagyapó olvassa az Aranyosvidék-et? Hát, amint láthatod, olvasom, mégpedig szívesen olvasom, mert nagy gonddal szerkesztett újság az Aranyosvidék. No de közbe-közbe írhatnál levelet is! — Páll Sándor ur, Székelyudvarhely. Intézkedtem, hogy megküldjék a múlt évi 26., 27., 28., 32., 34., 35., 36., 37., 38. és 47. számot. Magam is szeretném, ha Bukarestből hazaérkező fiának bekötött Cimborával szerezhetne örömet. — Bíró Rózsika Arad. Éppen ezer esztendőm, hogy nem írtál, te, ki egyidőben minden héten küldtél egy rózsás levelezőlapot, vagy levelet s azza zártad be: piros rózsza, zöld levél, ez a levél választ kér. Persze sok dolgod volt mostanában, mert a nővéred férjhez megy, te meg nagy leány lettél, ezután heked kell az üzletben dolgozni, emiatt iskolába sem járhatsz, pedig jobb szeretnél oda járni. Elhiszem neked, de iskolán kívül is sokat tanulhatsz, ha jó könyveket olvasol. A préselt rózsás köszönöm, a Vörösmarty-verset, bár igen kedves volt, nem közölhetem, mert ez csakugyan nagy leányoknak, igazi nagy-nagy leányoknak való, már pedig a Cimborá olvasói közt többségben vannak a kislányok. A 65 leut továbbítottam a kiadóba. — Hercz Zsófia és György Nagyvárad. Sohasem fogjátok elfelejteni azt az időt, amikor Nagyváradon voltam s a nevemmel egy darab papírra írtam. Bizony, én sem fogom elfelejteni azt a két napot, mi a nagyváradj írók és az unokák körében töltöttem. Felejtethetlen szép napok voltak azok! Más arcképeim nincs, mint amely a Cimborában megjelent. Kolozsváron két fényképésznél kapható a fényképem: Jeney és Gardi nevű fényképésznél. — Bölöni Feri Marosvásárhely. A kiadóba rendesen postára adja a nyert könyveket. Ha még ez üzenet olvasásakor sem kaptad volna meg, értesíts. — Kun János Temesvár. Ugyanezt üzenem neked is a nyert könyvre vonatkozóan. Rejtvényeid közül a kockarejtvény jónak látszik. Azért mondom, látszik, mert oly apró betűkkel írtad, hogy alig lehet elolvasni. Tanácsolom, hogy szokd meg a nagyobb betűkkel való írást, mert egyszerre csak úgy elaprósodik az írásod, hogy magad sem tudsz eligazodni rajta. Na meg: az apró írás ronlja is a szemedet. — Ifj. Kolczonay István Vajdahunyad. Édesapád előfizetett a Cimborára, amikor Molnár bácsi ott járt, a lársaid már kaptak is két számot, te még egyet sem. Nyilvánvaló tévedés ez, amit a kiadóba eddig bizonyosan helyreigazított. — Derzsy Irén Zilah. Intézkedtem, hogy a Simó Albinának szóló újságol ezután ide küldjék: Poiana Blenchi, u. p. Galgau. — Szilvási Károly Szinérvár-alja. Ha elgondolta, hogy nagyapónak sok dolga lehet Kisbaczonban, bizony jól gondoltad el, mert sohasem volt oly sok dolgom, mint most, életem alkonyán. De nem panaszkodom emiatt, sőt hálát adok a jó Istennek, aki erőt és egészséget ad életem legszebb munkájának a végzésére. Ha a mezőn dolgozol, jó helyen dolgozol. Én is ott dolgoztam diák koromban s Isten után ennek kö-

szönhetem, hogy még mindig birom az asztal mellett való görnyedezést. Verseidben felcsillan egy-két szép színes kép, de magában a verselésben járatlan vagy. Valóban, kívánatos volna, hogy gimnáziumban tanulj; de, fájdalom, ide sok, igen sok pénz kell manapság.

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Högye Rózsika Aranyosgyéres. Nem tudjuk, mi lehet az oka, hogy a Cimborát rendellenül kapod. Mi pontosan küldjük, biztosan a postán vesznek el a lapok. A 32. 33. számot pótoltak. — Hánn József Odorheiu. Előfizetési díja aug. 1-én lejárt. Előfizetési hátraléka aug. 1-től dec. 31-ig 115 lei, melynek szíves beküldését kérjük. — Beretzky András Egrestő. Közöld velünk, a Cimborának mely számát nem kaptad meg, hogy pótolhassuk. — Fisch Gábor Szászrégen és Grosz testvérek Marosvásárhely, közöljék pontos címüket, hogy a nyert könyvet megküldhessük. — Szmrecsányi István Zilah. Előfizetési díja május 1-én lejárt. — Schmied Gyula pénztárnok címén Lúther Iluci, Calan' (Criseni). Előfizetett a Cimborára f. évi október 1-ig. Miért küldi a lapokat vissza?

FÜRDŐSZAPPAN
vildahitai

BERSON

**GUMMI SAROK
ÉS GUMMITALP**
a legjobb anyagból
MINOSÉGI MARKA

A Cimbora könyvvására.

Az alább felsorolt ifjúsági könyvek a Cimbora képes heti gyermeklap kiadóhivatalában kaphatók.

A ma költői	8 lei.
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" : Zsuzsika könyve	65 "
" : Galambok	65 "
" : Öcsike könyve	60 "
" : Rókané komámasszony	55 "
" : Többsincs kirdlyfi	40 "
" : Hires erdélyi magyarok	40 "
" : Óh szép ifjúságom	55 "
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150 "
" : Cimbora 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénytudományok. (Cserkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A táborfűz üzen. Cserkészbeszélések.	12 "
" : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gaal Mózes: Három kegyes pajtás	65 "
" : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" : VII.	260 "
" : VIII.	260 "
" : IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" : A Skipetárok földjén	130 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	150 "
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Papsugár leventék	10 "
Sebők Zsigmond: Csutora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Sziklay Ferenc: Hangzatka	80 "
Szondy György: Börme	80 "
Sztrilich—Kóczy: Tábortörvények.	12 "
" : Cserkész segítségnyújtás.	8 "
Térképisméreték 24 képpel	12 "
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105 "

Verne Gyula: A francia zászló 105 lei.
 " : Begum 500 milliója 120 "
 " : Utazás a hold körül 130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítottunk fel.

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtatott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. júl. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzárójának napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Jelen számunk zárójának napja 1924. augusztus 19. Gyűjtőiv még vissza nem érkezett.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték;

Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárójának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárójának napjáig még 125 nap van hátra.

A jelen számnak zárójának napja 1924. aug. 12.

LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB	KLISÉKET
<small>a kolozsvári Minerva R.-T. cinkográfiai műintézete készíti.</small>	
<small>Megrendeléseket felvesz a központi iroda</small>	
<small>CLUJ—KOLOZSVÁR Str. Regina Maria 1.</small>	

A v a l ó d i
Schicht „Szarvas“ védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű, — csokoládéból van,
Kapható minden
gyógyszertárban

A Cimora előfizetési ára:

<i>Romániában</i>			
negyedévre	— —	65 leu	
félévre	— —	130 leu	
egész évre	— —	260 leu	
<i>Csehországban</i>			
negyedévre	— —	15 ck.	
félévre	— —	30 ck.	
egész évre	— —	60 ck.	
<i>Magyarországban</i>			
negyedévre	—	6000 korona	
félévre	—	12000 korona	
egész évre	—	24000 korona	
<i>Ausztriában</i>			
negyedévre	—	28000 osztr. korona	
félévre	—	56000 osztr. korona	
egész évre	—	112000 osztr. korona	
<i>Jugoszláviában</i>			
negyedévre	— —	40 dinár	
félévre	— —	80 dinár	
egész évre	— —	160 dinár	

Az előfizetési díjak a következő helyeken fizethetők be:

Romániában postautalványon a Cimora kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzüzeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecc: Bodroközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimora kiadóhivatalának a Magyar-román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimora egyedárusítója és főbizományosa.

A magyar család teljes olvasmányosságát kielégítik: a

PÁSZTORTÓZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap,

CIMBORA

képes heti gyermek-újság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen megrendeli, ilyen uton tetemesen olcsóbban jut hozzájuk. mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett 300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180 lei, Vasárnapi Ujság évi 530 lei helyett 480 lei, Cimora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát 1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kitűnő magyar lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél 20%-kal drágább a magas portóköltés miatt. A négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a

„Haladás” Lap- és Könyvkiadó B-t.
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.
Forduljon hozzá mutatványszámokért.

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
ABADSZAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. BATMAI
A SZERKEZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A SZÍNES OMLAPOKAT ÓOSVÁR REZBŐ RAJZOLTA

**Ifjúsági könyveket
a Cimora kiadóhivatala szállít.**